

## Zprávy zahraničné

### RAKOUSKO-UHERSKO.

Bývalý státní tajemník v uherském ministerstvu zemské obrany baron Gromon pokusil se o sebevraždu. Baron vnel na se ve svém příbytku ve Vídni kuli z revolveru do prsou. Střela proletěla jednou částí plíce, aniž by byla způsobila smrtelné poranění. O příčinách činu toho neví se nic určitého. Soudí se ale, že vysvětlení zoufalého činu baronova nalézá se v dopisech, jež tento poslal předsedovi ministerstva dra. Wekerlovi a jiným členům kabinetu. S ohledem na významnou roli, již hrál baron Gromon v politickém životě, zpráva o sebevražedném pokusu jeho vyvolala všeobecný rozruch. O příčinách zoufalství jeho kolují různé pověsti a s napjetím očekává se vysvětlení se strany vládní.

Předseda uherského ministerstva dr. Wekerle má v úmyslu nastoupiti cestu do Chorvatska. Krok tento uznán byl rozhodujícími kroky za nevyhnutelný, když se zjistilo, že posláni bána chorvatského barona Pavla Raucha setkali se s úplným nezlaem. Inspekční cesta ministerského předsedy má být spojena s posledním pokusem o dočlenění sbory s chorvatskou koalicí. Chorvatí věrně napodobili taktiku uherské koalice. Sorganizovali pasivní odpor po celé zemi, aby bányví znemožnili vselike ústavní vladání. Žádný Chorvat nevstoupil do vládní správy a s chorvatským sněmem nebylo vůbec žádné pořízení. Naproti tomu Chorvatí opatrně vyhnuli se vselickému odporu a tím odhali uherské vládě žádoucí příležitost k potlačovací opatření. Tak zvaný reformní program barona Raucha byl Chorvaty prostě ignorován, přes to že obsahoval řadu různých slibů. Napjeti mezi Uhami a Chorvaty v poslední době se velice přistělo. Dr. Wekerle, aby zabránil hrozící bouři, odhodlal se k osobnímu pokusu se, aby Chorvaty přiměl k povolnosti.

Dr. Antonín Pergelt, jenž v poslanecké sněmovně řídké rady zastupuje české město Rumburk, v hromadné schůzi, jež právě obdávána byla v Praze, pronesl řeč, jež v politických kruzích vyvolala značný rozruch. Pergelt prohlásil totiž, jestliže předseda ministerstva baron Beck nedostojí slibům, jež učinil Němcům v Čechách, že němečtí poslanci v podzimním zasedání řídké rady zahájí obstrukci. K této výhrážce připojil předpověď, že v tom případě baron Beck nepřekvápí v úřadě nynější jubilejní rok. Řeč tato vzbudila tím větší překvapení, poněvadž dr. Pergelt dle všeobecného náhledu stane se německým ministr-krajanem, až Práde, nynější německý ministr-krajan na podzim odstoupí ze svého úřadu.

### RUSKO.

Dne 20. července přihlí do Petrohradu německý automobil Protos jakožto první v závodech New York-Paříž a poněvadž do té doby předstihl o dva dny americký Thomasův automobil, soudí se, že jakožto vítěz přibude do Paříže. "Protos" byl v Petrohradě skvěle uvítán. Poručík Koeppen, jenž ho řídil, urazil posledních 30 mil do Petrohradu za 17 hodin, ačkoli byl nucen udělati zastávku. Poněvadž dospěl do Petrohradu první, obdržel cenu 1000 dollarů. Jež určena byla carským automobilovým klubem pro toho, kdo první přibude do Petrohradu. Kde nacházel se tou dobou americký Thomasův automobil, není známo, avšak dle náhledu poručíka Koeppena nařízen se dne 20. července večer v Nizním Novgorodu. Dle zpráv z Berlína v Německu panuje neustálý jásot nad úspěchem německého automobilu, poněvadž soudí se již s určitostí, že "Protos" přibude jakožto vítěz do Paříže.

Z Petrohradu oznamuje se dne 21. července: Zpráva z Berlína, že ruský admirál Roždestvenský, jež loďstvo byla v květnu roku

1905 zničeno v Japonském moři japonským loďstvem pod velím admírála Toga, zemřel následkem mrtvice v lázních v Nauheimu v Hesse-Nasavsku, se nepotrvila. Zemřel tam sice Rus toho jména, avšak ten neměl s admirálem Roždestvenským nic společného. — Zejméň časopisy pod dojmem večerjší zprávy z Berlína přinesly dnes komentáře ve spojení s domnělou smrtí admírála Roždestvenského, jež ale pro tohoto nevznely příliš příznivě. Tak zvláště poukazováno bylo na to, že admírála dočiloval skvělých střeleckých výkonů při různých námořních manévrech jen pomocí podvodů a padělání úředních listin. (Admirál Roždestvenský narodil se roku 1848 a jakožto mladík 17letý započal svoji vojenskou kariéru. Postupoval rychle a považován byl za jednoho z nejlepších námořníků ruských. Daleká jeho plavba s druhým pacifickým loďstvem, dříve loďstvem baltským, do Japonského moře, budila pozornost celého světa. Během plavby té došlo ku rozčilující aféře, když Roždestvenský dal u Hullu střílet do rybářských loď anglických v domnění, že loďstvo jeho napadeno bylo japonskými torpédovými loďmi, jež skončila před mezinárodní komisí, která Rusko odsoudila ku zaplacení značné náhrady. Po nešťastné bitvě v Japonském moři byl Roždestvenský postaven před válečný soud. Obžalovaný odepřel přijmouti vselického obžaláče a před soudem na obranu svoji pronesl pouze tato památná slova: "Pánové! Ruské loďstvo bylo pokřeno. Národ skládá ve vás důvěru. Já očekávám svůj rest." — Roždestvenský po desetihodinové poradě sprostěn byl vselické viny na tom základě, že v době kapitulace byl těžce poraněn a že tudíž nemůže být činěn zodpovědným za události v Japonském moři. Roždestvenský, jenž po té vystoupil ze služby, byl v poslední době stále chorav. Právě se, že listost nad porážkou ruskou hlavně podryla jeho zdraví.)

### NĚMECKO.

Závody turnerů započaly ve Frankfurtě dne 20. července za velikého návalu obecnosti a zvláštní pozornost věnována byla turnerům ze Spojených Států. Při pětihojích měli však Američani snahu a vyhlídka Bissingera z New Yorku nejsou valně příznivé. Ku slavnostnímu průvodu dostavilo se na 160,000 diváků. Ku slavnosti dostavil se také princ Oskar jakožto zástupce korunního prince Viléma.

Berlínský "Kleines Journal" oznamuje, že kníže Christian Hohlenho-Oehringem zanášá se plámem ohledně založení velké paroplavební společnosti, jež vejíti má v konkurenční boj s hambursko-americkou a jinými paroplavebními společnostmi. Jak oznamuje týž časopis dále, kníže Egon Fuerstenberg, intimní přítel císaře Viléma, hodlá vložit značný kapitál do podniků toho. Kníže Egon Fuerstenberg náleží mezi největší velkostatkáře a vlastní pozemky v Badensku, Württembersku a v Rakousku. Jméni jeho odhaduje se na 400 milionů marek.

### PERSIE.

Zprávy o úspěchu revoluční armády v Tabrizu, jež do Teheranu došly, povzbudily vůdce jednotlivých revolučních oddílů a způsobily obavy, že dojde k dalším nepokojům. Byla ihned učiněna rychlá opatření ku soustředění vojska šachova. Tisíce jendů kováčného knese Bahtiarů přibýlo k městu a má jich být použito ku ochraně paláce šachova. Palác tento je rychle přeměňován v pevnost. Na zdi jeho umístována jsou děla. Jež ovládají město ze všech stran. Jedna strana, jež byla touf převahy, poněvadž enir Bogatur stojí v její čele, nabírá šacha proti opětnému povolání parlamentních institucí. Reakcionáři sbírají zemi ohyvatelstvem podpírají pro odvolání ústavy. Memorandum v tom smyslu má být také předloženo Rusku a Anglii.

## Zprávy americké.

### Úbytek přistěhovalců.

Přistěhovalci v měsíci červnu běžícího roku u porovnání s tím samým měsícem roku předcházejícího kleslo o 75 procent. V červnu 1907 přicestovalo do Spojených Států 154,734 přistěhovalců, avšak v červnu běžícího roku bylo jich jen 31,947. V posledních devíti měsících přistěhovalci stále klesalo. Tento úbytek byl pozorován již v říjnu m. r. a úředníci připisují to tehdejší finanční krizi. Ihned na to nastala pak průmyslová krize a netrvalo to dlouho a lidé, kteří měli v úmyslu svou vlast opustiti a vystěhovati se do Spojených Států, byli od zdejších svých příbuzných aneb přátel o pravém stavu věci v zdejším zemi vyrozuměni a před odjezdem do Ameriky varováni. Nejvíce přistěhovalců ušlo z Itálie. V červnu 1907 přicestovalo do Spojených Států 41,644 Italů a v červnu t. r. pouze 3,016. Přistup na americkou pevninu byl odepřen 534 osobám.

### Nebezpeční zločinci.

Policej v Bostoně, Mass., měla v posledních dnech s třemi lupiči, dle všeho Italy, tři vážné potyčky, při nichž byly tři osoby usmrceny a třináct jiných více méně těžce poraněno. K první potyčce došlo v noci na úterek dne 21. července v jistém hostinci ve Washington ul., Jamaica Plain, kdežto druhá krvavá srážka přihodila se dne 22. července v té samé krajině a po té třetí došlo ku střelbě mezi policiisty a lupiči dne 23. července ráno na hřbitově Forest Hill. Jeden z banditů byl zastřelen, druhý byl zatčen, kdežto třetí uniknul, jsa těžce raněn. V noci na úterý vnikli lupiči do hostince Winterston & MeManus ve Washington ul., Jamaica Plain. Bylo to krátce před uzavřením místnosti a nálevna byla ještě plná hostů. Rozkaz "ruce vzhuř!" následovala střelba, při níž byl Frank Drake zastřelen a jistý Doran, jakož i Winterston postřeleni. Banditi byli ale přece zahánáni na útek. Policej po celou noc po nich pátrala, avšak bez výsledku. Časné ráno terorizovali dva banditi obyvatele jednoho domu na Bourne ul. a vylákali na nich potraviny. Později byli banditi včleni na hřbitově Calvary, avšak i tentokrát unikli všem nástražím policiistů. Pak nechtěli se na hřbitově Forest Hill, kde byli níměmově obklíčeni, načež následovala delší střelba, při níž jeden byl zastřelen, kdežto druhý byl zajmut a třetí, vzor poranění, které utrpěl, uprchl.

### Roosevelt chce silné útočné loďstvo.

President Roosevelt přibyl dne 22. července do Newportu, R. I., dopoledne a krátce na to pronesl řeč asi ke 100 námořním důstojníkům, kteří shromáždili se v Naval War College, aby radili se ohledně plánu pro nové bitevní loď. "Já přeji si," pravil president mezi jiným, "absolutně spůsobité loďstvo pro válku anebo žádné, neboť jen takové válečné loďstvo jest nejúčinnější zárukou pro udržení míru. Jest stále jistý počet umírněných a blahovůlných lidí, kteří si přejí válečné loďstvo jen ku obraně pobřeží. Válečné loďstvo zřízené jen pro obranu bylo by však téměř bezcenné. Bylo by to zrovna, jako kdyby někdo zřídil školu pro past- uli zápsy, v níž smí být jen rány odráženy. Já doufám, že národ náš nikdy nebude muset zasádní ránu, aby odklidil nějaký spor. Postupem se ale jednou do války, je tato jen tehdy oprávněna, jest-liže naše loďstvo je připraveno, aby na nepřítel udělalo, až mu přejde chuť k válbě. To však nemůže učinit, chce-li žekat, a nepřítel přijde ku pobřeží a napadne nás. Pro obranu pobřeží potřebujeme pevnosti, tak aby válečné loďstvo bylo volné a mohlo nepříteli vyhledat a zničit jej. To jest jeho účel." — Dále pravil president, že Monroeova doktrína bez silného loďstva byla by jalovou frází a narážela na stálé úsilí Ja-

ponska, aby Spojené Státy otevřeně byly japonskému přistěhovalci, pravil president. Že americký národ má právo, aby sám rozhodoval o tom, které přistěhovalce si přeje a které ne. A aby právu tomu mohl vždy zjednati důrazu, potřebujeme nevyhnutelně silné loďstvo, před nímž by každý musel míti respekt. Konference námořních důstojníků potrvaly několik dní. Podíleli se na nich zástupci všech námořních odborů, počínaje od poručíka až do admirála.

### 300letá památka založení Kvebeku.

Kanadské nejstarší město Kvebek, sídlo jenerálního guvernéra Francouzů, založeno bylo v r. 1608 od francouzského mořeplavce Samuela de Champlaina, téhož, který o rok později objevil krásné a historické památky jezera Champlain rozkládající se na úpatí hor Adirondaekých mezi Dolní Kanadou, New Yorkem a Vermontem. — Kvebek jest hlavním městem, starou pevností a velkým přístavem. Ležící na řece sv. Vavřince, při vtoku řeky St. Charles a dělí se v Hořejší a Dolější město. Hořejší opatřeno jest obrovskými stávkami pevnostními, tam stojí palác jenerálního guvernéra, palác katolického arcibiskupa s katedrálou, a katedrálou anglikánskou, s rozsáhlou nemocnicí, spravovanou řeholnicemi, které tu mají veliký klášter s kostelem a nádhernými zahradami, s jezovitskou kolejí, a velkou tržnicí, starobylou radnicí, a veřejným divadlem, zbrojnicí atd. Dolější město jest sídlem rozsáhlého obchodu. Přístav jest tak rozsáhlý a hluboký, že v něm mohou kotvití největší mořské loď, jichž tam přijíždí v době plavby, jež trvá od konce dubna do polovice prosince, přes 2000. Řeka sv. Vavřince je tu 1200 střečiv široká, avšak 6 kilometrů délky a 2½ kilometrů šířky a je 60 střečiv hluboké. O Kvebeku stržily se mezi Francouzi a Angličany tuhé boje. Roku 1629 vyrvali město Francouzi Angličanům, r. 1632 museli jim je však zase vydat. V následujících deseti letech, zejména 1690 a 1711, pokoušeli se Angličané opět o vyrvání Kvebeku z držení Francouzů, byli však odrázeni od hradeb s krvavými hlavami. A teprve r. 1759, když anglický generál Wolf porazil Francouze pod generálem Montcalmem v krvavé bitvě u Kvebeku, byli Francouzi nuceni město vykliditi. Roku 1775 obléhali je Severoameričané pod jenerálem Montgomerym a 31. prosince vzali je útokem, ale vítězstvím Carletona nad Američany dobyli je Angličané zpět a od té doby až po tyto dny zůstalo v jejich moci. Na slavnost přijel korunní princ anglický s oddělením válečného loďstva, které se bude veřejně parády v přístavu kvebeckém účastniti. Ameriku bude při té příležitosti zastupovati místopresident Fairbanks. Válečná loď New Hampshire přivezla do Kvebeku osobního zástupce presidenta Roosevelta, podomírála Cowlese, který má za ženu sestru paní prezidentové. Anglický princ přijel dne 22. července na nejnovější, největší a nejrychlejší válečné loď anglické "Indomitable."

### Steve Adams uznán nevinným.

V Grand Junction, Colo., byl Steve Adams, vynikající člen západní Federace horníků, uznán nevinným. Adams byl jak známo obžalován ze zavraždění Collina, obchodvedoucího dolu Smuggler Union v Telluride. Zločin za vinu mu kladený spáchal pryč v noci 19. listopadu 1902. Pinkertonové svědčili, že se jim Adams ve vězení přiznal. Adams tvrdil však, že z něho přiznání se bylo vynámeno a že mu pak předložena k podpisu listina, jež obsah ani neznal. — Že všech obžalníků toho velikánského procesu zbývá ve vězení jediný Orehard — omen lotr, který spáráv celou řadu zločinů a spatulov, ohtěl se ze svého vyklásknutí tím, že své zločiny sváděl na vůdce Záp. Federace.

## PROTOKOL SCHŮZE LÍGY OSOBNÍCH PRAV.

obdáván v neděli, dne 28. července, v síni p. J. V. Kašpara.

Schůze zahájena byla předsedou p. Janem Rosickým v pravidelný čas. Zápisky byly četeny a přijaty s malou opravou, totiž že místo p. W. Vařáka měl být oznámen zástupcem p. Frank Kožumberský za Lóže č. 314 AOUW. Na návrh Jos. Petra čtena byla jména zástupců a nové přihlášené spolky zaneseny byly do zápisní knihy. Po té ihned přikročeno bylo ku zprávě výboru na stanovy, která byla jednoduše přijata. Po té uvažováno bylo o jednotlivých článech a tyto byly přijaty tak, jak výborem odporučeny byly. Stanovy zá následovně:

Článek 1. Tato organizace nazývá se Liga Osobních Práv v Nebrasce.

Čl. 2. Tato Liga jest ústřední Ligou a skládá se ze zástupců českých spolků omázkých i south-omázkých a jest zároveň ústřední organizací pro všechny české spolky v Nebrasce.

Čl. 3. Úředníky této Lígy jsou: předseda, náměstek, sekretář, v. p. sekretář, pokladník a šestičlenný výbor, který s jmenovanými úředníky tvoří výkonný výbor.

Čl. 4. My želíme prohibici v jakémkoliv způsobě ve státu Nebrasce a každému omezení osobní svobody.

Čl. 5. Rodičům jediné přísluší rozhodovati, zda jejich děti mají navštěvovati veřejné, soukromé aneb farní školy. Státu nepřisluší kontrola nad farními školami.

Čl. 6. Chceme všemi silami pracovati proti takovým kandidátům pro jakékoliv úřady, kteří navštěvují veřejné, soukromé aneb farní školy. Státu nepřisluší kontrola nad farními školami.

Čl. 7. Chceme pracovati všemi silami proti znovuzvolení takových úředníků, kteří během svého úřadování zapomněli, že byli zvoleni k tomu, aby hájili zájmy občanského státu Nebrasce.

Čl. 8. Organizace tato bude považována za trvalou po tak dlouho, pokud odhývati bude aspoň jednu schůzi ročně a do této schůze dostaví se alespoň 7 členů.

Po přijetí stanov přikročeno bylo k projednávání odporučení, předložených výborem pro stanovy. Odporučení přijata byla po delším uvažování s malou opravou na návrh tajemníků, aby totiž jména krajanů zanesena byla na tak zvaný card system. Odporučení výboru zní:

1. My jako výbor, navrhujeme, aby vyzvány byly všechny spolky po celé Nebrasce, aby súčasitně se tohoto hnutí ve prospěch a zájmu osobní svobody a sice, aby spolky, kde více jich v okrese jest, zorganizovaly se v společnou organizaci okresní po způsobu organizace ústřední. Okresní organizace byla by v stálém písemném styku s organizací ústřední. Jednotlivci v okresech, kde není českých spolků anebo je jich málo, mohou být i ústřední organizací v písemném spojení.

2. Navrhujeme, by pokročilo se ku sepsání všech krajanů v Omaze a South Omaze a to zejména těch, kteří občanského listu nemají, tak aby na ně mohlo být působeno, by si občanský list opatřili a na volbu se připravili.

3. K tomu účelu navrhujeme, aby hlavní české osady rozdělány byly na distrikty, asi dva aneb tři bloky každý. V každém z nich měl by být ustanoven jeden aneb dvočlenný výbor ku provedení soupisu všech krajanů toho distriktu. Dále, abychom soupis podobný odporučili venkovským spolkům, které opatřily by jména krajanů dle měst a precinctů a nám je zasílaly.

4. My jako výbor, odporučujeme, by jeden občan v Omaze a jeden v South Omaze byli zjednáni za tím účelem, aby pomohli vyzvednouti občanské listy takovým krajanům, kteří jich dosud neustali.

5. My jako výbor, odporučujeme, by se nechal natisknouti 10,000 výtisků prohlášení zásad, kter-

ré byly by rozeslány mezi spolky a krajanů a dále 1,000 petičí, které rozeslány budou mezi spolky a krajanů, by vystaveny byly v obchodech a veřejných místnostech.

6. Dále odporučujeme, by natisněno bylo 5000 přihlášek o členství, česká a anglická a tyto aby psány byly na tajemníka.

Za tou příčinou, aby organizace získala úplný seznam všech krajanů z Omazy a South Omazy, výbor učinil rozvrh města na distrikty a pro každý z nich ustanovil krajan, který seznam krajanů opatří. Návrh ten byl přijat a následující byli ustanoveni:

### Omaha, 1. warda:

1. Prec. 1. Od Pacific k William, mezi 3. ul. a fekou — Ant. Šemík, 420 Hickory ul. 2. Od William k Hickory, mezi 3. a fekou — Ant. Šemík. 3. Od Pacific k Hickory, mezi 3. a 6. ul. — Ant. Šemík.

3. Prec. 4. Od Hickory k Durcas, východně od 7. ul. — Petr Drozda, 8. ul. a Hickory. 5. Od Hickory k Durcas, západně od 7. ul. — V. Přibyl, 810 Hickory ul.

4. Prec. 6. Gibson, 7. Brno — Jan Šitera, 1117 Dominion ul.

### 2. warda:

1. Prec. 1. Sheeley, západně od dráhy — Jos. Baur, 3019 již. 24. ul. 2. Od Martha jižně ku hranici města.

2. Prec. 3. Východně od dráhy ku 20. ulici.

3. Prec. 4. Od Brna až k Vinton, mezi 13. a 20. ul. — V. Šonka.

4. Prec. 5. Od Martha k Vinton, mezi 13. a 20. ul. — Jos. Kavan, 2709 již. 19. ulice.

5. Prec. 6. Od 13. ku dráze, mezi Martha a Center, — Em. Kroupa, 1937 již. 15. ul. a V. Bureš, 1623 Center ulice.

### 10. warda:

1. Prec. 1. Od Leavenworth k William, mezi 10. a 13. ul. — V. Fuks, 1305 již. 12. ulice.

4. Prec. 2. 13. ul., západní strana od Pierce k William — V. Dušátko, 1204 již. 13. ul. 3. 14. ul., obě strany od Pierce k William — Jan Šimánek, 1254 již. 14. ul. 4. 15. ul., obě strany od Pierce k William — V. Váchal, 1249 již. 15. ul. 5. 16. ul., od Pierce k Center a ostatní ulice až ku dráze — Jan Kraus, 1262 již. 16. ul. 6. Od William k Center, mezi 10. a 13. ul. — J. Rosický, 1015 William ul. 7. Od William k Center, mezi 13. a 14. ul. — Jan Kněžáček, 1433 již. 14. ul. 8. Od William k Center, mezi 14. a 15. ul. — Karel Kněžáček, 1401 William ulice

### South Omaha:

1. Od řeky ku 20. ul., mezi Q a O — Jos. Sinkula, 304 sev. 20. ul. 2. Od řeky ku 20. ul., mezi O a M — Jos. Mařín, 305 sev. 20. ul. 3. Od 20. záp. ul. ku dráze, mezi L a Q — Jos. Sinkula. 4. Od 20. záp. ku dráze, mezi Q a U ul. — J. W. Cinek, 158 S. 24. ul. 5. Od 20. k fece, mezi Q a S ul. — Jos. Spěvák, 20. ul., mezi Q a S. 6. Od 20. k fece, mezi S a U ul. — Jos. Těsnohládek, 272 S. 18. ul. 7. Od 20. k fece, mezi U a Allbright — Jos. Čiňaf, 477 S. 22. ul. 8. Od Allbright, západně od dráhy — Jos. Pivoňka, 205 sev. 21. ul. 9. L a 40. ul. — J. Váchal, 40. a L ul.

Návrh dán a přijat, by ustanoven byl jednočlenný výbor pro Omaha a jednočlenný výbor pro South Omaha. Jeho povinnosti bude věnovati dva neb více dní v týdně krajanům, kteří by si přáli vyzvednouti občanské listy. Výbor tento bude v ustanovené dny v úřadovně klerka distriktního soudu. Následující pánové byli ustanoveni na dotyčný výbor: John Šimánek pro Omaha a Jos. Pivoňka pro South Omaha. Pan Šimánek bude v úřadovně distriktního soudu každý den ve středu a dopoledne v sobotu. Pan Jos. Pivoňka pro krajanů south-omázké každé úterý a pátek. Po rozhovoru o nutnosti součinnosti všech krajanů sešlo odročeno na neděli, dne 16. srpna, na 3 hod. odpoldne.

V. Bureš, St. Sadil, tajemník.